

Att skapa en bakgrundsbild och använda den i HIPP

Bakgrundsbilder i HIPP kan användas till olika saker, t ex som ett rutnät för en tabell eller en grundkarta.

Här visas hur man gör en grundkarta som en bakgrundsbild, lägger in den i HIPP och markerar den i HIPP så att en skärmläsare (t ex JAWS) kan visa text på punkt eller läsa upp det i tal.

För att redigera bilden används IrfanView, ett gratisprogram som är mycket kompetent. Hur du installerar det kan du se i ett annat dokument (Att installera IrfanView).

Utgå ifrån en originalbild

Ofta har man en bild som man vill utgå ifrån redan från början. Det kan vara en scannad bild från en lärobok eller en bild man hittar på Internet. Denna bild kommer inte att vara möjlig att ta in till HIPP direkt, utan den måste uppfylla ett tekniskt kriterium: Den måste vara 511 pixlar bred och 511 pixlar hög, och vara av typen png (*Portable Network Graphics*). Sedan kan den (oftast) behöva redigeras för att bara de viktiga detaljerna ska finnas med, de som ska kännas.

Börja med att leta upp en bild som helst är större än 511*511 pixlar. Det *går* naturligtvis att ha mindre bilder, men då fyller de inte upp utrymmet på pappret i HIPP-programmet och blir därför kanske svårare att känna på.

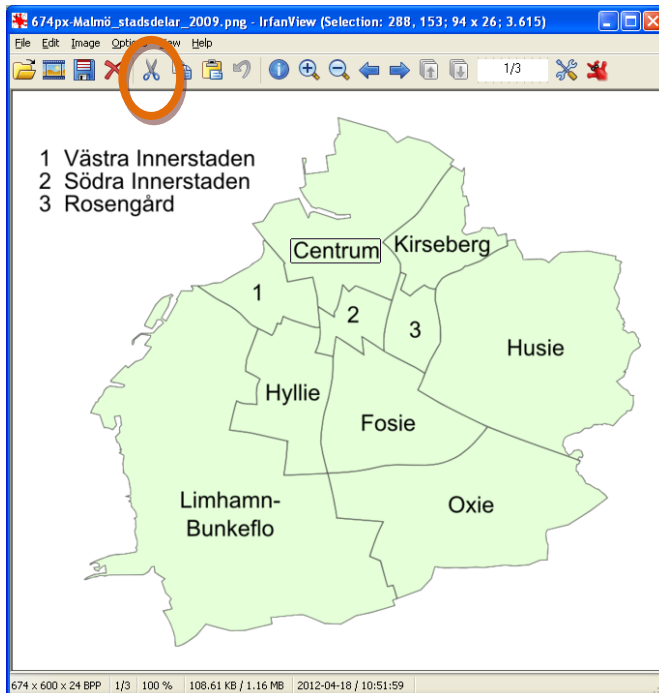
Här har vi hittat en bild på Internet som vi vill utgå ifrån:

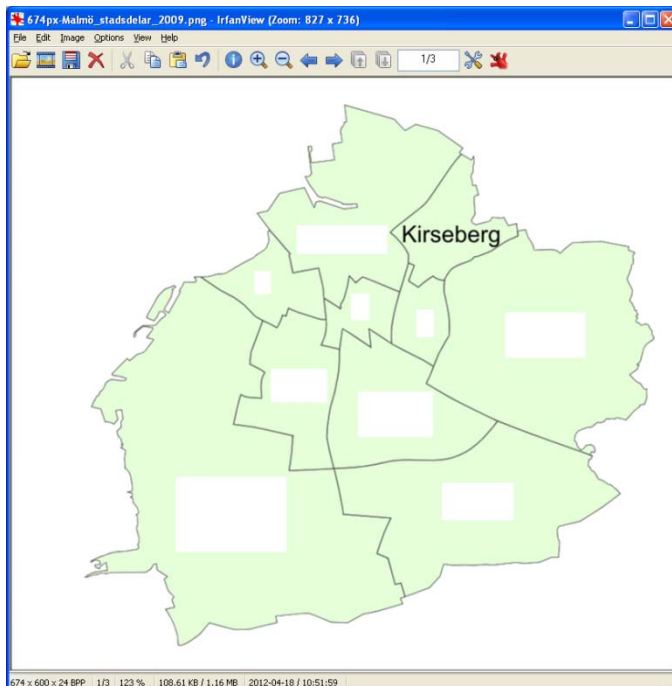
Bilden heter 674px-Malmö_stadsdelar_2009.png om du vill prova själv med samma bild, och finns på Internet eller i bifogat material.

Redigera bilden i IrfanView

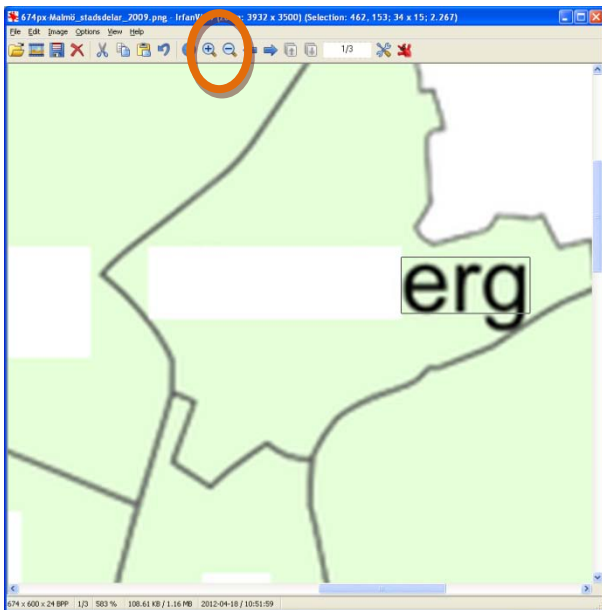
Öppna filen i IrfanView. Det första vi kommer att behöva göra är att ta bort texten i kartan. Den kommer annars att kännas som uppstickande bokstäver i HIPP med pennan.

Gör en ruta runt en av texterna på kartan (tryck ner vänster musknapp i övre vänstra hörnet och dra ner till nedre högra hörnet runt texten). Välj saxen i verktygsfältet. Du får nu en vit ruta i stället för texten. Vi kommer att fixa det senare, men nu fortsätter vi att klippa bort alla texterna utom Kirseberg först. Så här ser slutresultatet ut:

Kirseberg är lite krångligare att klippa ut. Vi använder förstoringsglaset för att komma närmare texten så det blir lättare att klippa, och klipper flera gånger.

Det är inte vansinnigt noga, men det är bra om du kan behålla kantlinjerna/gränserna runt alla stadsdelarna. Hål i gränserna gör att pennan i HIPP-programmet kan "slinka igenom", och det känns då inte som en gräns. När alla texter är borta kan vi börja snygga till bilden genom att fylla hålen som blivit med samma gröna färg som resten av kartan. Välj **Edit->Show Paint dialog** (eller F12). Se till höger.

Här finns lite olika verktyg. Vi ska använda pipetten och färgspannen. Välj (klicka på) pipetten och klicka sedan på kartan där det finns grön färg. Välj sedan färgspannen och klicka på ett av det vita "hål" efter texterna. Gör så med alla hål så har du en enhetlig karta.

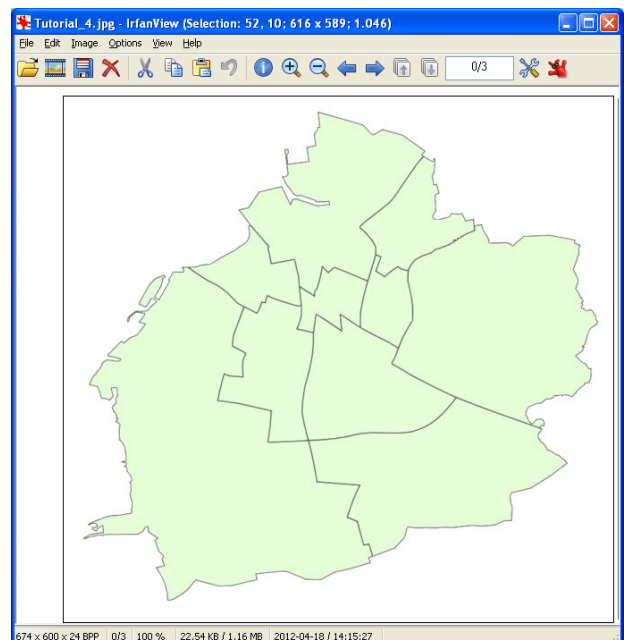

Beskära och anpassa storlek, samt spara i rätt format

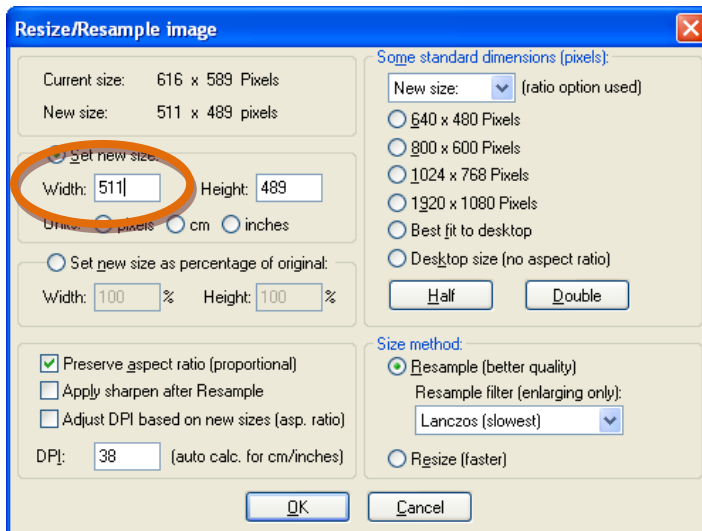
Nu ska vi göra så den kan användas i HIPP genom att den får rätt storlek och rätt typ. För att beskära bilden till lagom storlek markerar du en rektangel runt kartan.

Det är bra om det är lite vitt runt om (se till höger).

Välj sedan **Edit->Crop selection**, så klipps det överflödiga runt om bort.

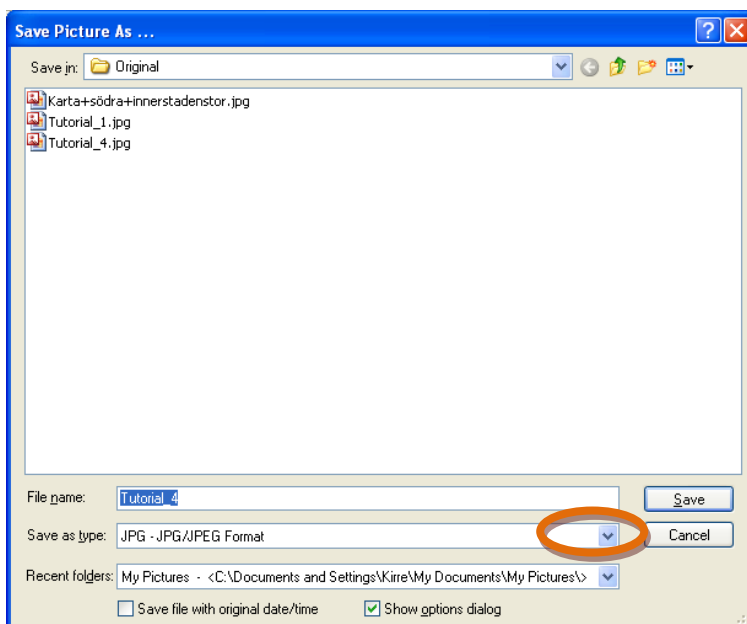

För att få rätt pixelstorlek välj sedan **Image->Resize/Resample** (Ctrl-R).

Välj det största talet av **Width** och **Height** och skriv in 511 där. Det spelar ingen roll vad det andra värdet blir, och det anpassar sig automatiskt för att få rätt dimensioner. Tryck OK.

Välj sedan **File->Save as** ("S")

Här är det viktigt att du går in på (klickar på pilen längst till höger) i fältet **Save as type:** . Leta upp PNG i den långa listan och välj det, så att det i står i rutan i stället för JPG. Skriv in ett namn i **File name:** -rutan (t ex Malmokarta) och klicka på **Save**. Observera att du inte kan använda ÅÄÖ i filnamnen. Det är inte säkert att det fungerar just nu.

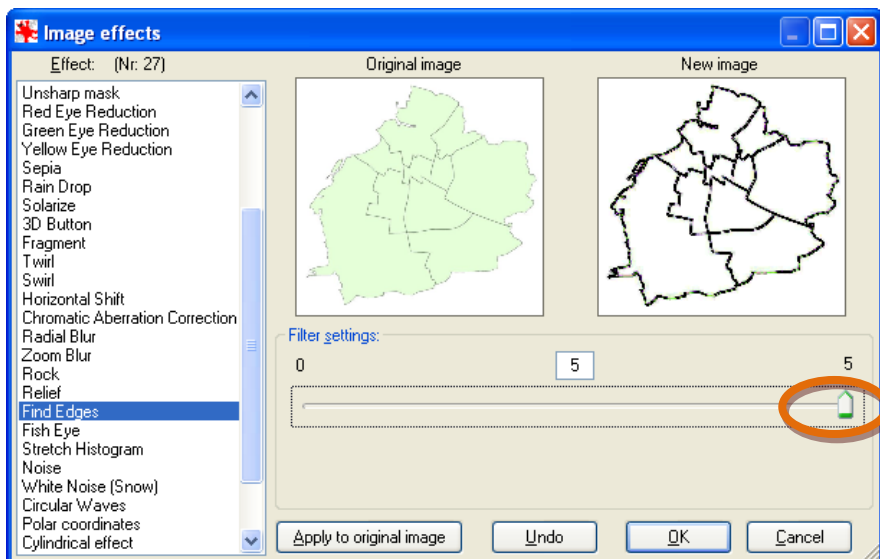
Spara filen på platsen **C:\HIPP\Bakgrundsbilder** . Detta är viktigt för att det just nu lätt ska gå att flytta bilder mellan datorer. Annars kan det hända att HIPP inte kan hitta en bakgrundsbild.

Använda effekten "Hitta kanter"

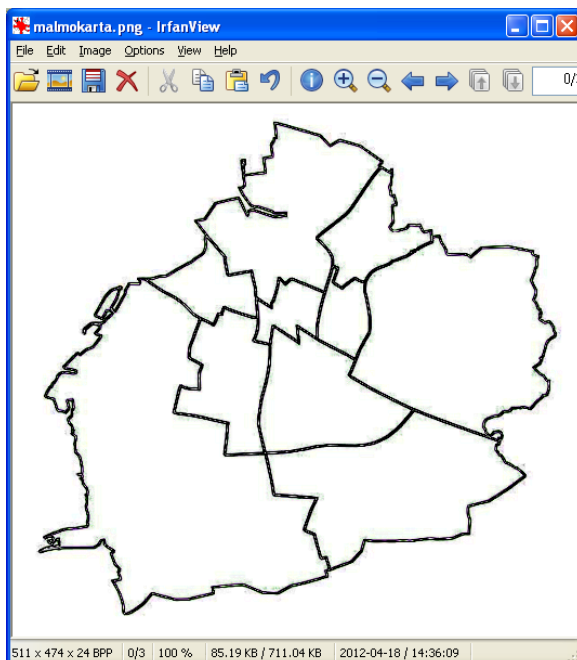
Kartan som är gjord enligt ovan är användbar som den är, men vi ska prova att göra några ytterligare förbättringar som kan göra det lättare att arbeta med den i HIPP. Prova gärna båda filerna sedan!

Öppna filen malmokarta.png i Irfanview.

Välj **Image->Effects->Effects browser**. Här kan du experimentera och prova själv senare. En användbar effekt är nr **27: Find edges**.

Klicka på den och drag handtaget till höger så långt det går. Klicka OK.

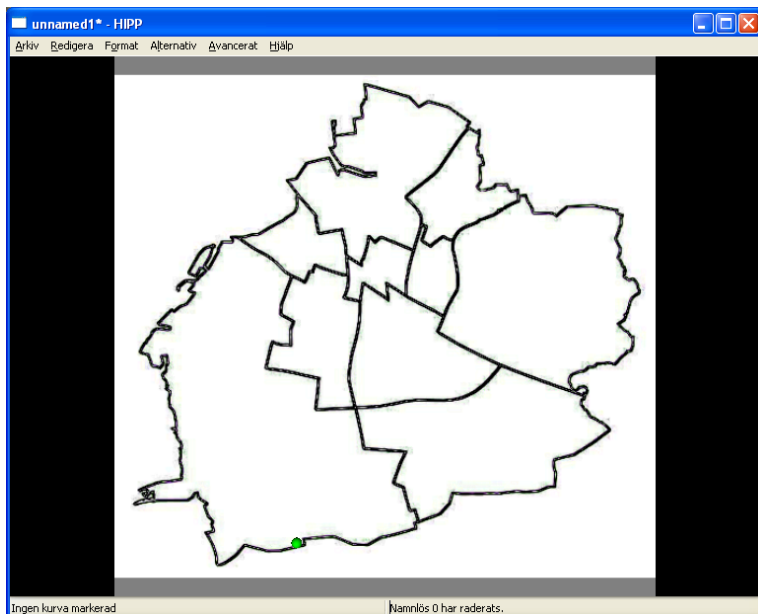
Nästan alla färger är borta och kanterna är tydligare. Lite "skräpiga" färgrester kan finnas kvar här och där, men bry dig inte om det just nu.

Spara filen som malmokarta2.png i Spara filen på platsen **C:\HIPP\Bakgrundsbilder**.

Ladda in bakgrundfil och använda i HIPP

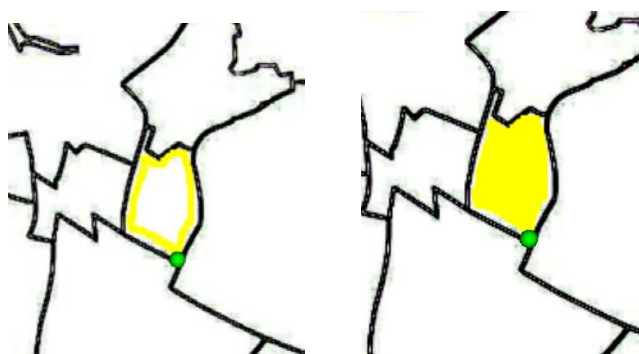
Starta HIPP. Maximera gärna fönstret så du ser bra.

Välj **Alternativ->Bakgrundsbild** ("B"). Gå till mappen **C:\HIPP\Bakgrundsbilder** och välj t ex **malmokarta2.png**:

Känn på de svarta linjerna. Prova gärna att ladda in **malmokarta.png** i stället och känn på skillnaden (smalare och gråare linjer är inte lika tydliga).

Använd **malmokarta2** som bas och börja nu rita konturer innanför gränserna i varje stadsdel. Var noga med att inte rita över de svarta linjerna. Det är bättre att det är lite vitt emellan konturen och gränsen. Fyll sedan konturen med "F".

Sätt namn på konturen genom att trycka på **F2** och fylla i namnet på stadsdelen ("Rosengård"). Gör likadant med alla andra stadsdelar. Spara gärna då och då medan du arbetar.

Nu har du gjort en karta! På samma sätt kan du göra andra kartor och andra bilder, men du kan naturligtvis också rita i HIPP från början.